Č.j.: 75A 2/2018–33-35

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobců: **a) M. I.,** narozena „X“, státní příslušnost: Nigerijská federativní republika,
b) K. I., narozen „X“, státní příslušnost: Nigerijská federativní republika,
oba bytem „X“, toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová, se sídlem 294 21 Bělá pod Bezdězem,
zastoupeni Organizace pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Kovářská 4, Praha 9,

proti
žalované: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Masarykova 27, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 10.12.2017, č.j. KRPU-240153-17/ČJ-2017-040022 a č.j. KRPU-240154-15/ČJ-2017-040022,

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

1. Žalobci se společně podanou žalobou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhali zrušení rozhodnutí žalované Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 10.12.2017, č.j. KRPU-240153-17/ČJ-2017-040022, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobkyně a) podle ustanovení § 129 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), zajišťuje za účelem jejího předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie, kterým je nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 26.06.2013, č. 604/2013 (dále jen „dublinské nařízení") a podle ustanovení § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody žalobkyně a), které nastalo dne 9.12.2017 ve 14.00 hodin. Dále se žalobci domáhali zrušení rozhodnutí žalované ze dne 10.12.2017, č.j. KRPU-240154-15/ČJ-2017-040022, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce b) podle ustanovení § 129 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zajišťuje za účelem jeho předání podle dublinského nařízení a podle ustanovení § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody žalobce b), které nastalo dne 9.12.2017 ve 14.00 hodin.

2. Žalobci v žalobě uvedli, že se žalovaná opomenula zabývat reálným předpokladem pro navrácení nebo přemístění žalobců do příslušného státu EU, a to vzhledem k čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení. Nelze v rámci dublinského nařízení přemisťovat žadatele o azyl, jestliže azylové řízení ve státě, do něhož mají být přemístěni, vykazuje systémové nedostatky z hlediska závazných standardů Společného evropského azylového systému. Vzhledem k tomu, že žalobkyně a) byla v pokročilém stádiu těhotenství, a tudíž patří do zranitelné skupiny osob, měl správní orgán posoudit individuálně její situaci. Vzhledem k tomu, že žalobci nedisponují žádnými finančními prostředky, nelze vyloučit, že v případě jejich navrácení do Itálie by mohli být ponecháni bez materiálních podmínek a nuceni žít na ulici. Situace žadatelů o mezinárodní ochranu je v současné době citlivá a neustále se vyvíjí. K přemisťování žadatelů do této země je proto potřeba přistupovat s velkou opatrností. Rozhodnutí by tudíž mělo vycházet z co nejaktuálnějších informací dostupných o Itálii a obsahovat jejich vyhodnocení v kontextu konkrétních skutkových okolností, což však žalovaná neučinila. Žalovaná se výslovně měla zabývat těhotenstvím žalobkyně, avšak podrobné odůvodnění její rozhodnutí neobsahuje, a proto je v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád"), a s ustanovením § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť si žalovaná neopatřila dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí. Italský právní systém negarantuje žádný specifický přijímací systém pro žadatele v dublinském řízení. Pokud byly osoby v minulosti umístěny v přijímacích střediscích, které opustily, mohou mít po návratu do Itálie problém se žádostí o ubytování – jejich žádost o nový přístup do přijímacího zařízení může být zamítnuta. Žalobci se domnívají, že zajištění je nezákonné a k omezení osobní svobody není důvod vzhledem k tomu, že účel zajištění nemůže být naplněn při existenci systematických nedostatků a rizika nelidského a ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Na podporu své argumentace žalobci odkázali na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 248/2014, sp. zn. 2 As 80/2009, sp. zn. 7 As 79/2010, rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva Tarakhel proti Švýcarsku, M.S.S. proti Belgii a Řecku, zprávu Švýcarské rady pro uprchlíky a zprávu Dánského koncilu pro uprchlíky. Dále žalobci spatřovali pochybení v tom, že žalovaná nedostatečně posoudila alternativy k zajištění, tedy tzv. zvláštní opatření za účelem vycestování. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Žalovaná v napadených rozhodnutích nehodnotila proporcionalitu zásahu do práv žalobců v důsledku omezení osobní svobody. Žalobci poukázali na ustanovení § 46a odst. 3 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 1 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu"), který zajištění těhotné ženy považuje za naprosto výjimečné opatření. Žalovaná se nezabývala zranitelným postavením žalobkyně a), která byla v pokročilém stádiu těhotenství. Žalované se přitom nabízela alternativa umístit žalobce do přijímacího střediska, které podmínkami představuje vhodnější prostředí. Nevyužití aplikace mírnějšího opatření by měla být náležitě odůvodněna hlavně proto, že se jedná o zbavení svobody zranitelných osob.

3. Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a písemné vyjádření k žalobě, ve kterém navrhla zamítnutí žaloby. Dále poukázala na to, že žalobou napadená rozhodnutí jsou prvotním úkonem v řízení a jsou zpracována v časové tísni za přítomnosti tlumočníka. Žalovaná posuzovala reálný předpoklad naplnění účelu zajištění i v souvislosti s čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení, jak je patrné ze žalobou napadených rozhodnutí. Dále konstatovala, že žalobci nezmínili žádné okolnosti a překážky, které by jim bránili v návratu zpět do Itálie. Z podaných vysvětlení vyplývá, že žalobcům bylo v Itálii poskytnuto ubytování v přijímacím středisku a že žádost o mezinárodní ochranu bylo podána bezprostředně po jejich nelegálním vstupu a nebyla jim odepřena. Zařízení pro zajištění cizinců v Bělé Jezové je přizpůsobeno k zajišťování žen a rodin s dětmi. V prvotním rozhodnutí o zajištění za účelem předání není možné stanovit státu, který je zodpovědný za vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu, podmínky pro případné přijetí zpět. Takové podmínky je možné stanovit až při žádosti o přijetí zpět, což činí Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky. Žalovaná zvažovala i možnosti uložení mírnějších opatření než je zajištění, avšak vzhledem k tomu, že žalobci nemají dostatek finančních prostředků a neznají nikoho na území České republiky, kde nemají ani ubytování, jejich cílem je SRN, kam mohou cestovat pouze nelegálně, nebylo možno mírnějších opatření využít.

4. O žalobě soud rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s."), bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně vyjádřili souhlas.

5. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s.ř.s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

6. Po přezkoumání skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování žalovaného (dle ustanovení § 75 odst. 1 s.ř.s.), dospěl soud k závěru, že předmětná žaloba není důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

7. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobci byli zajištěni dne 9.12.2017 ve 14.00 hod. poté, co je kontrolovala hlídka PČR v Děčíně ve vlaku směrem do SRN. Žalobci nepředložili žádné cestovní pasy ani jiné osobní doklady. Žalobkyně a) byla téhož dne vyšetřena v gynekologické ambulanci se závěrem, že se jedná o normálním těhotenství a žalobkyně a) je schopna pobytu v cele předběžného zadržení (CPZ). Ze zajištěných dokladů a výpovědi žalobců bylo zjištěno, že jsou evidováni jako žadatelé o mezinárodní ochranu v Itálii. Žalobci dále uvedli, že jsou si vědomi, že vstoupili do schengenského prostoru i na území České republiky neoprávněně a žádné doklady, kromě dokladu žadatele o mezinárodní ochranu nemají. Jejich cílem je SRN. Itálii opustili, protože tam nepečovali o jejich budoucí dítě, neboť odmítli žalobkyni a) prohlédnout. Dále uvedli, že si nejsou vědomi překážek, které by bránili návratu do Itálie. Nemají peníze, zajištěné ubytování, nikoho v České republice neznají a nemají zde žádné vazby.

8. Podle ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováženého cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.

9. Podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.

10. Podle ustanovení § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je

    a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,
    b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo
    c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.

11. Čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení uvádí, že pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze

provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.

12. V rozhodnutí o zajištění cizince podle § 129 zákona o pobytu cizinců se správní orgán musí vypořádat také s otázkou, zda neexistují překážky, které by bránily jeho předání do jiného členského státu ve smyslu čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení (viz rozsudek NSS ze dne 30.3.2017, č.j. 4 Azs 31/2017 - 54), tedy také s otázkou, zda předání cizince není vyloučeno z důvodu existence systémových nedostatků, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (viz rozsudek NSS ze dne 26.1.2017, č.j. 2 Azs 6/2017 - 19).

13. Na druhou stranu Policie České republiky zkoumá tyto překážky jen v rozsahu, zda není předání a priori vyloučené. Jedná se tak o předběžné zjišťování existence překážek, které budou ještě zevrubně zkoumány v navazujícím řízení. Je nutné připomenout povahu samotného řízení o zajištění, které je z časového hlediska velmi krátké, neboť žalovaná o případném zajištění cizince musí rozhodnout do 48 hodin od prvotního omezení na svobodě. V takové situaci nepochybně nelze po žalované spravedlivě žádat, aby otázku existence systémových nedostatků vyřešila zevrubně a detailně. Podle Nejvyššího správního soudu je žalovaná povinná zhodnotit zejména skutečnosti, které jsou jí známé z úřední činnosti či vyplývající z rozhodovací praxe soudů, skutečnosti obecně známé a případné okolnosti konkrétně zmíněné zajišťovaným cizincem (viz rozsudek NSS ze dne 30.3.2017, č.j. 4 Azs 31/2017-54).

14. Předně je nutno uvést, že žalovaná předběžnou úvahu o tom, zda zde nejsou systémové nedostatky v azylovém řízení v Itálii, učinila, a to na straně 7 až 8 žalobou napadeného rozhodnutí vztahujícího se k žalobkyni a) a na straně 7 žalobou napadeného rozhodnutí vztahujícího se k žalobci b), kde mimo jiné uvedla, že jí nejsou známy žádné informace či rozsudek soudu nebo konstatování Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky či některého vrcholného orgánu Evropské unie, ze kterých by vyplývaly systematické nedostatky v azylovém řízení v Itálii. Dále poukázala na to, že Ministerstvo vnitra jako příslušný orgán k předávání žadatelů o azyl do Itálie běžně provádí.

15. Z úvah žalované je tak zřejmé, že se otázkou případných systémových nedostatků zabývala a shledala, že nic nenasvědčuje tomu, že by takové existovaly. Co se týká tvrzení žalobců o odmítnutí vyšetření žalobkyně, je nutno poukázat na to, že případné systémové nedostatky nelze dovozovat z postupu vůči jedné osobě, i kdyby se ukázaly být pravdivé. Žalobcům bylo poskytnuto ubytování ve středisku pro žadatele o azyl a kromě uvedené výtky, že žalobkyně nebyla vyšetřena na gynekologii, si žalobci na další příkoří nestěžovali. Jejich záměrem byl přesun do SRN. Žalovaná nejen, že učinila závěr o možnosti zajištění žalobců, ale její závěr má oporu ve správním spise i ve vztahu k žalobkyni, neboť z jejího vyšetření na gynekologii nevyplývá žádný zvláštní zdravotní režim, který by vylučoval pobyt v zařízení omezujícím svobodu pohybu. Obdobné ustanovení jako je ustanovení § 46a odst. 3 zákona o azylu, upravující zvláštní podmínky pro zajištění těhotných žen a rodin s nezletilými dětmi, zákon o pobytu cizinců neobsahuje a soud má za to, že v daném případě nelze aplikovat analogii iuris s argumentem, že jde o nevědomou mezeru v zákoně o pobytu cizinců. Soud nezpochybňuje, že v budoucnu mohou vzniknout překážky zdravotního charakteru ve spojení s péčí o dítě, které budou

bránit předání žalobců do Itálie, nicméně ty budou posuzovány v dalším řízení Ministerstvem vnitra. V daném případě je žalovaná povinna zohlednit překážky zjevné prima facie, neboť v řízení o zajištění, ve kterém je rozhodnutí o zajištění prvním úkonem v řízení není na rozsáhlé dokazování prostor (srov. § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců). Soud tedy shledává odůvodnění žalobou napadených rozhodnutí ve vztahu k možným překážkám ve smyslu čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení dostatečným.

16. K námitce neaplikace zvláštních opatření k vycestování místo zajištění soud uvádí následující.

17. Soud při svých úvahách vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2014, č.j. 9 Azs 192/2014-29, i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.7.2013, č.j. 9 As 52/2013–34 (www.nssoud.cz), ze kterých vyplývá, že má-li být využito mírnějších prostředků než zajištění, a to zvláštních opatření, musí být dán předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat.

18. Soud se nejprve zabýval námitkou, že není dostatečně v žalobou napadených rozhodnutích uvedena úvaha žalované, proč nebylo využito zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. K tomu soud uvádí, že se s touto námitkou žalobců neztotožňuje, neboť možností uložení zvláštního opatření se žalovaná zabývala na str. 4 a 5 žalobou napadeného rozhodnutí vztahujícího se k žalobkyni a) a na str. 3 a 4 žalobou napadeného rozhodnutí vztahujícího se k žalobci b). Žalovaná dospěla k závěru, že by žalobci nerespektovali rozhodnutí o povinnosti opustit území České republiky a vrátit se do Itálie, neboť jejich cílem je SRN, navíc nemají žádné cestovní doklady ani peníze, kterými by si zajistili ubytování nebo dopravu. Ačkoliv jsou žadateli o mezinárodní ochranu v Itálii, nevyčkali rozhodnutí italských orgánů a vědomě nelegálně opustili území Itálie a cestovali do SRN. Soud konstatuje, že uvedené závěry jsou jednoznačně přezkoumatelné, neboť žalovaná dostatečně vyjádřila, jaké okolnosti ji vedly k tomu, že u žalobců není možno užít zvláštních opatření za účelem vycestování. Soud se s jejím hodnocením ztotožňuje, neboť odpovídá obsahu správního spisu. Žalobci vědomě nelegálně cestovali do SRN, nevyčkali rozhodnutí italských orgánů, nemají žádné peníze ani ubytování, nemají cestovní doklady a nelze očekávat, že by rozhodnutí správních orgánů vůbec vyčkávali. K těhotenství žalobkyně a) soud odkazuje na shora uvedené. Pokud žalobci namítají, že mohli být umístěni do přijímacího nebo pobytového střediska pro žadatele o mezinárodní ochranu, je třeba konstatovat, že žalobci byli zajišťováni v režimu zákona o pobytu cizinců, nikoliv v režimu zákona o azylu, přičemž zákon o pobytu cizinců zvláštní opatření umístění do přijímacího nebo pobytového střediska neobsahuje.

19. S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

20. Současně podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalované žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem dne 23. ledna 2018

JUDr. Petr Černý, Ph.D.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)